

Skötselplan för Rasiavaara naturreservat i Haparanda kommun

Innehåll

Allmänt.....	1
Markägare.....	1
Samiska intressen.....	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	2
Bevarandemål och åtgärder.....	3
Naturmiljövärden.....	3
Spontant uppkomna bränder.....	3
Främmande arter.....	4
Friluftsliv och information.....	4
Vägar.....	5
Övriga anläggningar.....	6
Bilagor.....	6

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2025-10-13 om bildande av Rasiavaara naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 10210-2016.

Markägare

Naturreservatet består av fem enskilt ägda fastigheter.

Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

Samiska intressen

Skogarna i Rasiavaara är viktiga renbetesmarker för Liehittjä sameby. Hela reservatet används som förvinterland och vinterland.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsarrangemang.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns tre lämningar av kulturhistoriskt intresse i form av äldre ovala boplatzgropar med vallar runt, en av dessa definieras som fornlämning. De övriga lämningarna är registrerade som övrig kulturhistorisk lämning, men bedöms även dessa vara möjliga fornlämningar. Alla boplatzgroparna återfinns i den norra delen av reservatet, på toppen samt på den östra sluttningen av berget Rasiavaara. Det är viktigt att lämningarna bevaras och att särskild hänsyn tas till forn- och kulturlämningsmiljöerna så att dessa inte skadas vid skötselinsatser. Røjning samt avverkning av enstaka träd kan bli aktuellt om det krävs för att undvika skador på lämningarna eller för att tydliggöra lämningarna i samband med informationsinsatser. Alla lämningarna finns utmärkta i Bilaga B.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens arkeologer på Enheten för samhällsbyggnad och kulturmiljö vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningarna eller de möjliga fornlämningarna.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är det stora sammanhängande naturskogsområdet, med till stor del orörd och urskogsartad skog som på sina håll är mycket produktiv och ovanligt högre, den stora biologiska mångfalden och de värdefulla våtmarkerna. Områdets höga värden för friluftslivet är också skäl för bildande av reservatet.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. De delar av skogsmarken som är präglade av brand, eller som genom tidigare skogsskötsel saknar naturliga strukturer, kan brännas i lämpliga intervall i syfte att höja områdets naturvärden och återskapa naturliga strukturer och som ersättning för utebliven naturlig störning. Inga aktiva skötselåtgärder föreslås men beslutet möjliggör för viss naturvårdande skötsel i de delar av reservatet som har lägre naturvärden, t.ex. utvecklings- och arronderingsmarker.

Utifrån den kunskap vi har om reservatets våtmarker från våtmarksinventeringen föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Även ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder släckas för att inte förlora höga naturvärden.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Rasiavaara nyttjas enligt vad länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för friluftsliv. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Så vitt länsstyrelsen vet finns inga markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns en vändplats där det går att parkera nära reservatgränsen på skogsbilvägen som löper längs reservatets norra del.

Förslag till informationsplats är markerad i Bilaga B.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida. Informationens ska även finnas tillgänglig som öppen data för att kunna användas t.ex. i kartappar. Den platsbundna informationen utgörs av en skylt med information om reservatet och vilka regler som gäller.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets natur- och kulturmiljövärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida samt tillgängliggörs som öppen data i samband med bildandet av reservatet.
- En informationsskylt sätts upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga B.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Det finns två lämpliga tillfartsvägar till reservatet, dels norrifrån via Kärrbäck och dels söderifrån via en avtagsväg öster om Aavajärvi (Bilaga A). Dock är båda tillfartsvägarna försedda med bom.

Vid beslutstillfället hade länsstyrelsen ej utrett vägarernas ägarförhållanden. Det finns ingen information om vem som äger eller förvaltar bommarna i fastighetsregistret. Bommarna är belägna på fastigheterna Kukkola 16:1 och Kukkola 84:1.

Vid beslutstillfället fanns inget avtal som reglerar länsstyrelsens och allmänhetens nyttjande av vägarna. Vägarnas skick är vid beslutstillfället okänt.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

Länsstyrelsen har ingen information om att det förekommer några övriga anläggningar i området, men det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till.

Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av eventuella anläggningar utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg.

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skogliga funktionsklasser och information

Länstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 10210-2016

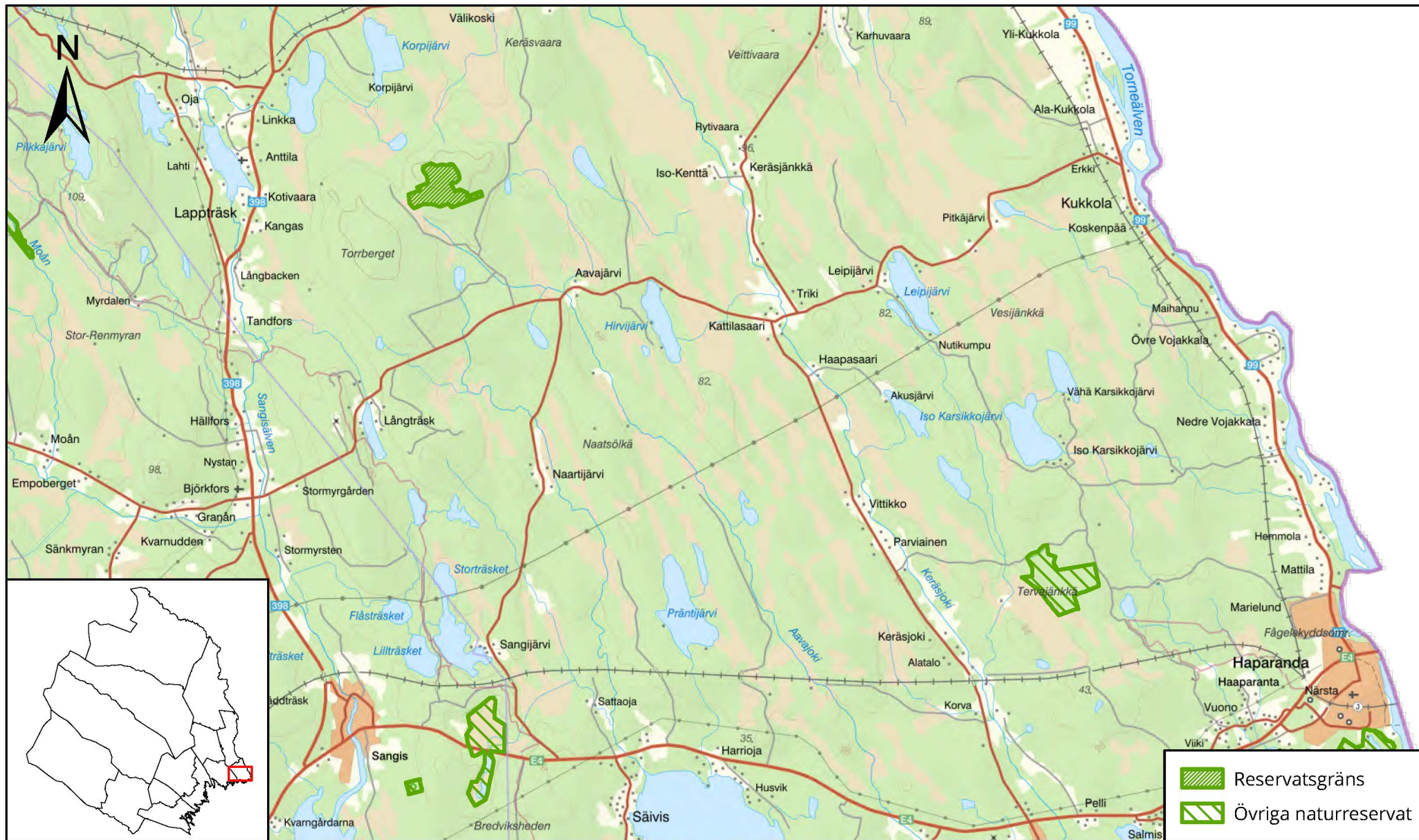
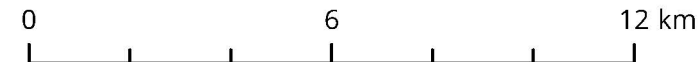
NVR ID 2200025

Bilaga A

Rasiavaara naturreservat

Haparanda kommun

Skala: 1:150 000

- Reservatsgräns
- Övriga naturreservat

Rasiavaara naturreservat

Skogliga funktionsklasser, kulturhistoriska lämningar och information

Skala: 1:10 000

